

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců Mgr. Petra Pospíšila a JUDr. Kateřiny Mrázové, Ph.D., v právní věci žalobce: **Kaufland Česká republika v.o.s.**, se sídlem Praha 6, Bělohorská 2428/203, proti žalovanému: **Státní zemědělská a potravinářská inspekce, ústřední inspektorát**, se sídlem Brno, Květná 15, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 1. 2013, č.j. BM927-2/146/9/2012-SŘ,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a shrnutí obsahu rozhodnutí žalovaného

[1] Rozhodnutím ze dne 10. 8. 2012, č.j. BR739-4/082/7/2012-SŘ, uložila Státní zemědělská a potravinářská inspekce, inspektorát v Brně (dále též „inspektorát“), žalobci podle § 17a odst. 2 písm. d) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále též „zákon o potravinách“), pokutu ve výši 90 000 Kč, a to za spáchání správních

deliktů uvedených v § 17a odst. 1 písm. f), odst. 2 písm. b) zákona o potravinách, jichž se žalobce dopustil na svých provozovnách na adrese Uherský Brod, Vlčnovská 2514, Brno, Sportovní 21, Vsetín, Jasenická 301, a Blansko, Na Řadech 1, ve dnech 31. 8., 31. 10., 1. 11. a 9. 12. 2011. Současně inspektorát (výroky II. a III. rozhodnutí) žalobci uložil povinnost k náhradě nákladů laboratorního rozboru ve výši 6 535 Kč a povinnost k náhradě nákladů řízení paušální částkou ve výši 1 000 Kč.

[2] Konkrétně dle inspektorátu žalobce naplnil skutkovou podstatu:

správního deliktu vymezenou § 17 odst. 2 písm. b) zákona o potravinách, tím že uváděl do oběhu potravinu

- 1) *EIER LIQUEUR Advocaat 15% vol., vaječný likér*, země původu Rakousko, velikost výrobku 0,5 l, hodnocené množství 2 l, celkové dodané množství 1 248 ks, který nevyhověl ve znaku obsah vaječných žloutků požadavkům přílohy II bodu 41 písm. a) nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 110/2008, o definici, popisu, obchodní úpravě, označování a ochraně zeměpisných označení lihovin a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 1576/89 (dále též „nařízení č. 110/2008“), když bylo zjištěno 112,4 g/l, limit je min. 140 g/l, a potravina tak byla v rozporu s čl. 9 odst. 1 nařízení č. 110/2008 nesprávně označena jako vaječný likér nebo advocaat,
- 2) *Tatranská bryndza plnotučná*, země původu Polsko, velikost výrobku 0,41 kg, hodnocené množství 1,4 kg, která nevyhověla ve znaku tuk, když bylo zjištěno 22,67 % (nejistota měření 2 %), dle deklarace na obalu měl být obsah tuku 21 %, čímž žalobce uváděl spotřebitele v omyl, a porušil tak čl. 16 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin (dále též „nařízení č. 178/2002“),
- 3) *Kiwi, Jablka Red Delicious, Hrušky zelené, Jablka Gala, Brokolice a Okurky salátové*, které byly klamavě označeny údajem o zemi původu, čímž uváděl spotřebitele v omyl, a porušil tak čl. 16 nařízení č. 178/2002,
- 4) *Mandarinky, odrůda Clemenules*, země původu Španělsko, celková hmotnost kontrolované šarže 80 kg, které nevyhověly minimálním jakostním požadavkům uvedeným v příloze I část B část 2 Obchodní norma pro citrusové plody oddíl II. písm. A nařízení Komise (ES) č. 543/2011, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1234/2007 pro odvětví ovoce a zeleniny a odvětví výrobků z ovoce a zeleniny (dále též „nařízení č. 543/2011“), pro viditelnou hnilobu a plíseň u 10,4 % plodů,

Salát římský, země původu Španělsko, celkový počet kontrolované šarže 13 ks, který nevyhověl minimálním jakostním požadavkům uvedeným v příloze I část B část 4 Obchodní norma pro saláty, endivii kadeřavou letní a endivii zimní oddíl II. písm. A nařízení č. 543/2011, pro viditelnou hnilobu u 4 ks,

Kedlubny, země původu Itálie, šarže o velikosti 100 ks, která nevyhověla minimálním jakostním požadavkům uvedeným v příloze I část A Všeobecná obchodní norma odst. 1 nařízení č. 543/2011, pro 10 % plodů silně znečištěných zeminou,

čímž porušil povinnost dle čl. 113a odst. 3 nařízení Rady (ES) č. 1234/2007, kterým se stanoví společná organizace zemědělských trhů a zvláštní ustanovení pro některé zemědělské produkty (dále též „nařízení č. 1234/2007“),

a správního deliktu dle § 17a odst. 1 písm. f) zákona o potravinách tím, že porušil povinnost dle § 11 odst. 2 písm. a) bod 4. zákona o potravinách, jelikož neprodleně nevyřadil z dalšího oběhu potravinu

- 5) *Brambory konzumní pozdní, odrůda Marabel*, země původu Holandsko, baleno á 1,5 kg, šarže o hmotnosti 15 kg, která nevyhověla jakostním požadavkům § 30 odst. 2 vyhlášky č. 157/2003 Sb., kterou se stanoví požadavky pro čerstvé ovoce a čerstvou zeleninu, zpracované ovoce a zpracovanou zeleninu, suché skořápkové plody, houby, brambory a výrobky z nich, jakož i další způsoby jejich označování (dále též „vyhláška č. 157/2003 Sb.“), protože 25–75 % hlíz bylo zelených v každém balení.

[3] Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, které žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím zamítl a rozhodnutí inspektorátu potvrdil. Aby předešel případné námitce žalobce o porušení zásady zákazu dvojího přičítání, z odůvodnění rozhodnutí vyjmul větu „protože likér obsahoval méně než 140 g/l vaječné bílkoviny“ a nahradil ji větou „protože tato potravina neodpovídala parametrům, které vyžadují právní předpisy.“ V ostatním se žalovaný ztotožnil s inspektorátem a neshledal důvod pro změnu výše pokuty ani pro zrušení rozhodnutí.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

[4] Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce včas žalobu. Uvedl, že pro potvrzení rozhodnutí inspektorátu žalovaným nebyly splněny podmínky. Žádné z rozhodnutí nemá zákonné náležitosti a obě jsou věcně a právně nesprávná a nepřezkoumatelná; rozhodnutí žalovaného je v rozporu se skutečným stavem věci, s provedenými důkazy a se spisy. Uložená pokuta je nepřiměřená. Dále nezákonnost spatřoval v tom, že byl zkrácen na svých právech, zejména na právu, aby o jeho právech a oprávněných zájmech bylo rozhodováno na základě přesně a úplně zjištěného skutkového stavu věci.

[5] Ve vztahu k rozhodnutí inspektorátu žalobce zrekapituloval námitky, které uplatnil coby důvody odvolání a na kterých setrval i v žalobě:

[6] Rozhodnutím inspektorátu bylo žalobci nesprávně přičítáno k tíži celé množství dodaného vaječného likéru, namísto množství skutečně prodaného spotřebitelům. Celkový počet prodaných výrobků by byl podstatně nižší, pokud by byl o laboratorních výsledcích informován ve lhůtě přiměřené k provedení takovýchto zkoušek (což rozhodně není doba 1, 5 měsíce).

[7] Předpokladem delikttní odpovědnosti je poškození spotřebitele. Zjištěný vyšší podíl tuku o 1,2 % při započtení nejistoty měření u výrobku *Tatranská bryndza plnotučná* nemůže žádným způsobem poškodit spotřebitele. Z rozhodnutí není ani patrné, jak by k takovému poškození mělo dojít. I u tohoto výrobku mělo být zohledněno pouze prodané zboží s přihlédnutím k tomu, že od odebrání vzorků po seznámení s výsledkem laboratorního rozboru uplynula doba delší než 1 měsíc.

[8] V případě potravin *EIER LIQUEUR* a *Tatranská bryndza plnotučná* bylo možno upustit od uložení pokuty. U potravin *Kiwi*, *Jablka Red Delicious*, *Hrušky zelené*, *Jablka Gala*, *Brokolice* a *Okurky salátové*, mělo být upuštěno od uložení pokuty, neboť byly splněny veškeré zákonné podmínky, za kterých lze od uložení pokuty upustit.

[9] V neprospěch žalobce byla v rozporu se zásadou zákazu dvojího přičítání opakovaně hodnocena skutečnost, že se v případě nesplnění minimálních jakostních standardů u potravin *Mandarinky*, *odrůda Clemenules*, *Salát římský* a *Kedlubny* jednalo o viditelné nedostatky.

[10] V případě potraviny *Brambory konzumní pozdní* nebylo dostatečně přihlédnuto k malému množství předmětné potraviny.

[11] Žalobce by neměl nést náklady laboratorního rozboru potraviny *Tatranská bryndza plnotučná*.

[12] Na základě těchto skutečností měl žalovaný rozhodnutí inspektorátu zrušit.

[13] Vůči napadenému rozhodnutí žalovaného žalobce namítal, že žalovaný žádným způsobem nedoložil, že lhůta cca 1,5 měsíce pro provedení laboratorního rozboru u vaječného likéru je přiměřená. Zjištění bílkoviny v potravíně je z hlediska chemického rozboru nenáročná operace.

[14] S výjimkou jednoho případu bylo možno upustit od uložení pokuty. Žalobce si je vědom, že se jedná o právo rozhodovacího orgánu, nicméně ten by měl postupovat v souladu se zásadou přiměřenosti.

[15] Korekci úvahy inspektorátu ohledně vaječné bílkoviny ve vaječném likéru na str. 8 napadeného rozhodnutí žalovaný potvrdil, že došlo k porušení zásady zákazu dvojího přičítání.

[16] Ani u potraviny *Tatranská bryndza plnotučná* žalovaný žádným způsobem nedoložil, že doba delší než 1 měsíc je pro provedení laboratorního rozboru přiměřená. Úvaha žalovaného, že by nesprávně uvedeným podílem tuku mohl být poškozen spotřebitel, který drží přísnou redukční dietu, je pouhou hypotézou. Lze pochybovat, zda by osoba držící přísnou redukční dietu konzumovala právě tuto potravinu. O poškození spotřebitele by se mohlo jednat pouze v případě, kdy by bylo v potravíně obsaženo tuku méně.

[17] Ve výroku rozhodnutí inspektorátu se pod bodem 4) uvádí, že v případě potraviny *Mandarinky*, *odrůda Clemenules*, došlo k porušení povinnosti pro viditelnou hnilobu a plíseň, u potraviny *Salát římský* pro viditelnou hnilobu a u potraviny *Kedlubny* pro 10 % plodů silně znečištěných zeminou. Na str. 8 rozhodnutí inspektorátu se potom uvádí, že při hodnocení způsobu spáchání správního deliktu byla jako přítěžující okolnost hodnocena skutečnost, že nedostatky zjištěné u ovoce, zeleniny a brambor byly viditelné. Je tedy zřejmé, že znak viditelnosti byl hodnocen dvakrát, a došlo tak k porušení zásady zákazu dvojího přičítání.

[18] Úvaha žalovaného ohledně malého množství potraviny *Brambory konzumní pozdní* byla nesrozumitelná a nepřezkoumatelná.

[19] S ohledem na shora uvedené žalobce navrhl, aby soud rozhodnutí žalovaného, jakož i rozhodnutí inspektorátu zrušil.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

[20] Ve vyjádření k žalobě žalovaný zejména odkázal na napadené rozhodnutí. Uvedl, že lhůty pro provedení laboratorních posudků nejsou zákonem stanovené, a proto jejich přiměřenost musel žalovaný posoudit za pomoci volné úvahy. Doba pěti, resp. šesti, týdnů nevybočuje z mezí rozumnosti. Tato lhůta ostatně nemá vliv na zákonnost podkladů pro rozhodnutí ani na zánik odpovědnosti právnické osoby za správní delikt.

[21] Spotřebitelé mají nepochybně právo, aby údaj o obsahu tuku nebyl pouze přibližný, ale přesný. Tím, že na obale bylo deklarováno nižší množství tuku, než skutečně potravina obsahovala, mohli být dotčeni spotřebitelé, kteří si příjem tuku v potravinách hlídají. Spotřebitelé tedy nejsou poškozeni pouze v případě, kdy by bylo obsaženo tuku méně než bylo deklarováno.

[22] Viditelnost nebyla znakem skutkové podstaty podle dotčených ustanovení nařízení č. 543/2011, na základě kterých se měl žalobce dopustit správního deliktu. Inspektorát přičetl v neprospěch žalobce skutečnost, že viditelné vady zboží (hniloba, plíseň a znečištění zeminou) jsou lehce zjistitelné a v rámci vnitřního kontrolního systému snadno odstranitelné. K porušení zásady zákazu dvojího přičítání tedy nedošlo.

[23] Na základě výše uvedeného žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl.

IV. Posouzení věci soudem

[24] Zdejší soud, v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), bez nařízení jednání, přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i předcházející rozhodnutí inspektorátu včetně řízení předcházejících jejich vydání, a shledal, že **žaloba není důvodná**.

[25] V daném případě žalobce učinil předmětem soudního přezkumu rozhodnutí o uložení pokuty za spáchání jiných správních deliktů dle zákona o potravinách. Namítal především nedostatečné odůvodnění rozhodnutí a nesprávné určení výše pokuty ze strany správních orgánů.

[26] Pokud jde o obecně uplatněné žalobní body, soud je neshledal důvodnými. Rozhodnutí správních orgánů jsou po formální i obsahové stránce v souladu se zákonem, nepostrádají žádnou ze zákonných náležitostí. Výroky rozhodnutí o jiném správním deliktu přitom splňují i požadavky kladené na tento typ rozhodnutí judikaturou (srov. zejména usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 1. 2008, č. j. 2 As 34/2006-73, ve věci „*AQUA SERVIS, a. s.*“, publ. pod č. 1546/2008 Sb. NSS; rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Rovněž tak nelze rozhodnutí žalovaného považovat za nepřezkoumatelné. Žalovaný se pečlivě zabýval odvoláním žalobce a ve svém rozhodnutí se vyjádřil ke všem odvolacím námitkám. Na základě jedné z nich pak přistoupil k úpravě

odůvodnění rozhodnutí inspektorátu, byť na celkový výsledek řízení to z hlediska cíle sledovaného žalobcem nemělo vliv.

[27] Žalovaný přezkoumal rozhodnutí správního orgánu prvního stupně na základě odvolacích námitek, neshledal žádné jiné pochybení, ztotožnil se s hodnocením věci, tak jak je provedl inspektorát. Své závěry žalovaný odůvodnil. Zabýval se s ohledem na použitou právní úpravu všemi skutečnostmi, které měly vliv na uložení pokuty i její výši. Žalobce tak nebyl nijak zkrácen na svých právech.

[28] Pokud jde o konkrétní námitky, s řadou z nich se vypořádal již žalovaný v napadeném rozhodnutí. U vaječného likéru bylo v neprospěch žalobce hodnoceno množství dodaného zboží 1248 ks. Zejména proto, že nákupem mohly být poškozeny stovky spotřebitelů po finanční stránce. Již z povahy spáchaného deliktu, tedy uvádění nepravdivého údaje na obalu potravin, je zřejmá potencialita ekonomického poškození spotřebitele. Ten si za své peněžní prostředky vybere, na základě údajů neodpovídajících skutečnosti, potravinu, která nemá deklarované vlastnosti, čímž dochází k deformaci rozhodovacího procesu spotřebitele při vynakládání jeho finančních prostředků vyčleněných na potraviny. Zde Krajský soud v Brně poukazuje ve shodě se svým dřívějším rozsudkem ze dne 24. 9. 2012, č. j. 29 A 56/2011-55, a rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 2. 2010, č. j. 4 Ads 123/2009-99, na to, že i pouhá možnost ohrožení práv spotřebitelů může být považována za škodlivý následek protiprávního jednání za předpokladu, že je tato možnost ohrožení dostatečným způsobem skutkově podepřena. To se také v dané věci stalo, a nebylo tak na místě přihlídnout pouze ke skutečně prodanému množství potravin spotřebitelům.

[29] Po korekci provedené žalovaným se odůvodnění této přítěžující okolnosti stalo poněkud hůře srozumitelným. I přes špatně srozumitelnou větnou konstrukci je však z celkového kontextu zřejmé hodnocení této přítěžující okolnosti správními orgány. V neprospěch žalobce bylo hodnoceno vysoké množství potravin především proto, že stovky spotřebitelů mohly být poškozeny po finanční stránce. S tímto hodnocením se zdejší soud ztotožnil a konstatuje, že k porušení zásady zákazu dvojího přičítání nedošlo. Množství potravin bylo v neprospěch žalobce započítáno pouze jednou.

[30] Skutkovou podstatu správního deliktu 2) žalobce naplnil tím, že uváděl spotřebitele v omyl, jelikož na obale potravin *Tatranská bryndza plnotučná* deklaroval obsah tuku 21 % a měřením byl zjištěn obsah tuku 22.67 %.

[31] Článek 16 nařízení č. 178/2002 stanoví: „*Aniž jsou dotčena specifitější ustanovení potravinového práva, nesmí označování, propagace a obchodní úprava potravin nebo krmiv, jejich tvar, vzhled nebo balení, použité obalové materiály, způsob jejich úpravy a místo vystavení, jakož i informace poskytované o nich jakýmkoli médiem uvádět spotřebitele v omyl.*“

[32] Nařízení č. 178/2002, jak již jeho název (viz výše) napovídá, stanovuje obecné zásady a požadavky potravinového práva. Článek 16 lze vzhledem k jeho znění – „*aniž jsou dotčena specifitější ustanovení potravinového práva*“ – chápat jako určitou obecnou klauzuli, která zapovídá uvádění spotřebitele v omyl, bez ohledu na vnitrostátní úpravu. V této souvislosti je vhodné upozornit i na čl. 8 tohoto nařízení, podle něhož „*cílem potravinového práva je chránit zájmy spotřebitelů a poskytovat spotřebitelům základ, který jim umožní vybírat se*

znalostí věci potraviny, které konzumují. Jeho cílem je rovněž zabránit a) podvodným nebo klamavým praktikám; b) falšování potravin a c) jakýmkoli jiným praktikám, které mohou spotřebitele uvést v omyl.“

[33] V dané věci žalobce na obalu potraviny v údajích o složení potraviny uvedl odlišný obsah tuku, než potravina skutečně obsahovala, čímž nepochybně spotřebitele uvedl v omyl. Tím byl spotřebitel poškozen a na základě toho správní orgány přistoupily k potrestání žalobce, což řádně odůvodnily. S tezí žalobce, že spotřebitel by mohl být poškozen pouze, kdyby byl skutečný obsah tuku nižší než deklarovaný, se soud neztotožnil. Povědomí o tom, kolik tuku daná potravina obsahuje, tedy o jednom z údajů vypovídajících o nutriční hodnotě potraviny, je rozhodně podstatné a způsobilé ovlivnit spotřebitele při koupi dané potraviny. A to nejen u lidí držících dietu či dodržujících zdravou životosprávu, ale i u běžných spotřebitelů. Trendem dnešní doby ve spotřebitelském chování je mimo jiné více sledovat složení a původ nakupovaných potravin. Podíl tuku v potravině může být rozhodný i pro využití dané potraviny (zřejmé je to např. u mléka). Obecně nelze tvrdit, že by nebyl spotřebitel poškozen koupí potraviny, která má vyšší obsah tuku než je obsah deklarovaný a neplatí to ani u sýru typu bryndza. V nyní projednávané věci byl rozdíl mezi deklarovaným a zjištěným obsahem tuku malý, což se odrazilo v tom, že správní orgány hodnotily celkovou závažnost správních deliktů jako nízkou.

[34] Ohledně přitěžující okolnosti množství dodaného zboží lze odkázat na výše uvedené, že pouhá možnost ohrožení práv spotřebitelů může být považována za škodlivý následek protiprávního jednání za předpokladu, že je tato možnost ohrožení dostatečným způsobem skutkově podepřena. To se v dané věci stalo i v případě deliktu 2), a nebylo tak na místě přihlídnout pouze ke skutečně prodanému množství potraviny spotřebitelům.

[35] Státní zemědělská a potravinářská inspekce (dále též „inspekce“) podle § 3 odst. 4 písm. b) zákona č. 146/2002 Sb., o Státní zemědělské a potravinářské inspekci a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále též „zákon o SZPI“), při plnění úkolů podle tohoto zákona a podle zvláštních zákonů provádí nebo zajišťuje podle zvláštního zákona provedení rozborů kontrolovaných zemědělských výrobků, potravin nebo surovin anebo tabákových výrobků v laboratořích. Bylo-li rozбором zjištěno, že zemědělské výrobky a potraviny nebo suroviny určené k jejich výrobě anebo tabákové výrobky nesplňují požadavky stanovené zvláštními právními předpisy nebo mezinárodními smlouvami, hradí náklady rozboru kontrolovaná osoba; v případě, že rozbor provedla inspekce, hradí kontrolovaná osoba náklady rozboru podle vyhlášky.

[36] V nyní projednávané věci kontrolované potraviny vaječný likér a tatranská bryndza požadavky stanovené zvláštními právními předpisy nesplnily (a žalobce to ani nerozporoval), a proto byl žalobce povinen hradit náklady laboratorního rozboru. Z hlediska viny ani trestu nebylo rozhodné, jak dlouho laboratorní rozbor potravin trvaly, ale k jakému dospěly výsledku. Správní orgán je jistě povinen ve věci postupovat bez zbytečných průtahů, nicméně dobu pěti až šesti týdnů pro provedení laboratorních rozborů ve specializované zkušební laboratoři nelze v daném případě považovat za nepřiměřenou či excesivní. Nebylo povinností žalovaného přiměřenost této doby prokazovat.

[37] Co se týče námitky ohledně dvojího přičítání viditelnosti nedostatků u deliktu 4), soud se ztotožnil s odůvodněním rozhodnutí žalovaného na str. 11 část *Ad 4*. Žalobce se dopustil

správního deliktu tím, že porušil povinnost stanovenou přímo použitelným předpisem Evropských společenství upravujícím požadavky na potraviny. V nyní projednávané věci šlo o viditelné vady, které byly snadno zjistitelné v rámci vnitřního kontrolního systému, oproti jiným vadám, např. poškození mrazem, cizímu pachu nebo chuti, škůdcům ukrytým uvnitř potraviny atd. Viditelnost nebyla znakem sankcionované skutkové podstaty správního deliktu, inspektorát ve výroku rozhodnutí pouze specifikoval, jakým konkrétním způsobem žalobce nevyhověl požadavkům stanoveným právními předpisy.

[38] Přitěžující okolnost, že žalobce nevyřadil dané potraviny z oběhu sám z vlastní iniciativy na základě běžné vnitřní kontroly, je logická a správná. Žalobce, jako společnost provozující dlouhodobě na území České republiky síť maloobchodních prodejen, by měl mít zaveden mechanismus, který by takovéto nedostatky odhalil. Například dle protokolu č. P178-70154/11 bylo u potraviny *Brambory konzumní pozdní, odrůda Marabel*, zjištěno v každém balení 25-75 % hlíz zcela zelených. Jednalo se tedy o evidentní vadu rozpoznatelnou pouhým okem, která se vyskytovala v každém kontrolovaném balení. Nejednalo se o náhodný nedostatek, tudíž bylo možné v případě pravidelné kontroly zabránit jeho výskytu (příp. omezit jeho rozsah) přímo v prostorách prodejny. Jako přitěžující tedy byla správně hodnocena skutečnost, že se v daném případě nejednalo o skryté vady, ale o vady zjevné. Žalobce měl možnost jim v rámci své vnitřní kontroly zabránit, což však neučinil.

[39] K námitce žalobce ohledně malého množství potraviny *Brambory konzumní pozdní* se žalovaný srozumitelně a přezkoumatelně vyjádřil na str. 11 napadeného rozhodnutí. Hodnotit menší množství potraviny bylo sice možné, ale na druhou stranu mohl inspektorát v neprospěch žalobce započíst vysoké procento zcela zelených hlíz, což neučinil. Žalobce blíže tuto žalobní námitku nespecifikoval, tudíž jí zdejší soud mohl přezkoumat pouze takto obecně.

[40] Byť nebylo odůvodnění všech přitěžujících okolností zcela precizní, je třeba podotknout, že s ohledem na větší počet spáchaných správních deliktů, možné výše udělených pokut [za většinu deliktů bylo dle § 17 odst. 2 písm. b) zákona o potravinách možno udělit pokutu do výše 3 000 000 Kč, za nejvíce postižitelný delikt dle § 17a odst. 1 písm. f) zákona o potravinách dokonce do výše 50 000 000 Kč] a výši skutečně udělené pokuty při samé spodní hranici zákonné sazby, že hodnocení jednotlivých polehčujících a přitěžujících okolností nemělo na výsledek věci zásadní vliv.

[41] Žalobce rovněž považoval uloženou pokutu za zcela nepřiměřenou. Zde je nutno v první řadě obecně uvést, že ukládání pokut za správní delikty se děje ve sféře volného správního uvážení (diskrečního práva správního orgánu), tedy zákonem dovolené volnosti správního orgánu rozhodnout ve vymezených hranicích, resp. volit některé z více možných řešení, které zákon dovoluje.

[42] Podrobit volné správní uvážení soudnímu přezkoumání lze však dle § 78 odst. 1 s. ř. s. jen potud, překročil-li správní orgán zákonem stanovené meze tohoto uvážení (v první řadě jde ale o meze vyplývající z ústavních principů zákazu libovůle, principu rovnosti, zákazu diskriminace, příkazu zachovávat lidskou důstojnost, principu proporcionality apod.) nebo správní orgán volné uvážení zneužil. Soud tedy posuzuje, zda rozhodnutí správních orgánů nevybočila z mezí stanovených zákonem.

[43] Z rozhodnutí správních orgánů je zřejmá poctivá snaha o individualizaci pokuty a o její řádné zdůvodnění. V důvodech rozhodnutí vyložily, jaká kritéria byla vzata v úvahu a jak význam deliktu zvyšují či naopak snižují. Na tomto místě tak je možno uvést, že soud nemá důvod vytýkat žádné nedostatky v užití správního uvážení, protože správní orgány svého diskrečního práva užíly podle zákonného příkazu a také z mezí zákonem vytyčených nijak nevybočily.

[44] Žalovaný ve svém odůvodnění uvedl všechny kroky a logické úvahy, které jej vedly ke stanovení výše pokuty v konkrétní výši, jež se v daném případě neodchylovala od výše pokuty stanovené inspektorátem. Použité správní úvahy nevybočují ze zákonných mezí a ani netrpí vnitřním logickým rozporem. Vzhledem k tomu, že zákon umožňoval uložit za předmětné protiprávní jednání pokutu až do výše 50 000 000 Kč, má krajský soud zato, že pokuta uložená zcela při spodní hranici zákonné sazby (ve výši 0,18 % této sazby) je přiměřená, odpovídající své preventivní i represivní funkci a rovněž plně odpovídající charakteru porušených povinností.

[45] Upustit od uložení pokuty může orgán dozoru podle § 17i odst. 6 zákona o potravinách v případě, kdy došlo k nápravě protiprávního stavu v souladu s uloženým opatřením nebo bezprostředně poté, kdy bylo zjištěno porušení povinnosti a nejednalo se o jinou než zdravotně nezávadnou potravinu nebo o klamání spočívající v porušování některých práv duševního vlastnictví. S ohledem na větší množství provinění a vyšší počet nevyhovujících potravin tak v nyní projednávané věci správní orgány neučinily.

[46] Na upuštění od uložení pokuty nemá žalobce právní nárok, naopak jde o oprávnění dané správnímu orgánu, který jej nemusí využít. Jedná se totiž o výkon diskreční pravomoci správního orgánu. Správní úvaha prvostupňového správního orgánu (str. 9 odst. 4 rozhodnutí inspektorátu) o neupuštění od uložení pokuty v této věci, kterou podpořil i žalovaný (str. 8 odst. 3 rozhodnutí žalovaného), je zcela legitimní a přezkoumatelná, při níž správní orgán nepřekročil zákonem stanovené meze volného správního uvážení a ani tuto zákonem předvídanou diskreční pravomoc nezneužil. Podle zdejšího soudu jde o úvahu logickou, právně relevantní a nevybočující z mezí povolené správní úvahy. Skutečnost, že byly splněny zákonem stanovené podmínky, za kterých lze od uložení pokuty upustit (viz výše), neznamená, že správní orgán od pokuty upustit musí. Lze se ztotožnit se žalovaným, že takový výklad by popíral smysl zákona o potravinách a preventivní funkci dozoru prováděného správními orgány.

V. Závěr a náklady řízení

[47] Krajský soud v Brně tedy shledal žalobcovy námitky nedůvodnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.

[48] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto

úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 31. března 2015

JUDr. Zuzana Bystřická, v.r.
předsedkyně senátu